

APOKALYPS NU!

Berichten:

door Thomas Heck

***Nieuwsbrief van
23 december 2019
"Heilige Nachten"***

Was in unserer Gesellschaft noch vorgeht!

Uitgave nr. 12 / 23. december 2019

Deze nieuwsbrief is een onafhankelijk en particulier initiatief over actuele en historische kwesties en aangelegenheden met betrekking tot de Algemene Antroposofische Vereniging en haar werkomgeving. Alle bijdragen vallen onder de verantwoordelijkheid van de respectievelijke auteurs. Bijdragen die niet als zodanig gemarkeerd zijn, vallen onder de verantwoordelijkheid van de redacteur. Redacteur: Thomas Heck. Toelichting aan het einde van het nummer.

Heilige nachten

Een afstemming

Elk jaar kunnen we de tijd van de Heilige Nacht gebruiken voor een speciale verinnerlijking en verdieping en zo een bron van kracht worden voor het nieuwe jaar.

Dit geldt vooral voor mensen die zich verbonden voelen met de impulsen die Rudolf Steiner bij de oprichting van de Antroposofische Vereniging met Kerstmis 1923 gaf. Want de gebeurtenissen van de kerstconferentie en het leggen van de eerste steen zijn in de ether gegraveerd en kunnen tijdens de dagen van de jaarlijkse terugkeer op bijzonder levendige wijze worden vernieuwd, in de zin van een geest-herinneren.

Voor zijn laatste poging om met de leden van de Antroposofische Vereniging de mysteries op aarde te vernieuwen, nam Rudolf Steiner zelf de leiding. Zo werd door hem de bovenzinnelijke antroposofische beweging en het Genootschap (Gesellschaft) één. Een vernieuwing van de Mysteryën kon echter alleen slagen als een voldoende aantal leden als gevolg van de kerstconferentie tot een ontwaken en een mentaliteitsverandering waren gekomen en een concrete innerlijke relatie hadden bereikt met de goddelijke geestelijke krachten die de mensheid leiden. Zich volbewust in dienst stellen van de antroposofie en Rudolf

Seraphim aus „Himmlische Hierarchien, Sucevita, Rumänien

Steiner's intenties zou de voorwaarde zijn geweest voor het welslagen van de kerstconferentie.

In hoeverre de kersttijd en de tijd van de Heilige Nachten de zielen ontvankelijk kunnen maken voor een dergelijke herkenning en ervaring kan duidelijk worden uit de volgende uitleg.

"In deze tijd, waarin het kerstfeest ligt, is onze aarde bijzonder geschikt om in haar aura ideeën te ontvangen... Dan doortrekken de aura van de aarde gedachten en vanuit deze gedachten

kan men aflezen wat de kosmos wil met onze aarde-activiteiten" ¹⁾

"Voor degene voor wie de geestelijke ogen geopend zijn ... is de tijd van dertien dagen en dertien nachten een diepe tijd van geestelijke ervaringen ... In deze tijd kan hij waarnemen ... in grote krachtige imaginaties ... wat de mens moet doormaken door zijn afstand tot de Christus-Geest, en hoe deze mens dit in evenwicht kan brengen ... en hoe gekroond zijn de visioenen van de zieners [in deze tijd] ... door de beeldingskracht van de Christus..." ²⁾

Iedereen die bekend is met de cyclus "Het noodlottige jaar 1923" kent de rampzalige toestand waarin de Antroposofische Genootschap zich bevond. Tot half november worstelde Rudolf Steiner nog met de vraag of hij zich niet met een kleine groep mensen moest terugtrekken. Er was een enorme weerstand tegen zijn bedoelingen, een innerlijke tegenstand die uit het onbewuste leven van de ziel tegen hem en daarmee tegen de impulsen van de geestelijke wereld, tegen de tijdgeest Michaël voortvloede.

De grote openingslezing van de kerstconferentie ³⁾ begint met een blik op de ruïnes en het puin van het eerste Goetheanum. "In flarden" was ook de Antroposofische Genootschap uit de Wereldoorlog te voorschijn gekomen - en had zich sindsdien niet meer geconsolideerd, integendeel. Het is alsof op deze 24 december 1923 iets op de achtergrond leefde van de sfeer van Adam en Eva, iets van "wat de mens moet doormaken door zijn afstand tot de Christus-Geest". Dan komt er een wending: We moeten leren inzien dat dit puin een illusie is, "Maya"! Een daadkrachtige, positieve stemming wordt gewekt als Rudolf Steiner onze blik nu richt op de geestelijke wereld, op de geestelijke inhoud van de antroposofische beweging, die nu ook door hem in de nieuwe antroposofische genootschap moet gaan stromen.

"Deze antroposofische beweging is geen dienst aan de aarde, deze antroposofische

beweging met al haar bijzonderheden is een dienst aan de goden, een dienst aan God. En als zodanig willen we het in ons hart opnemen aan het begin van deze conferentie, we willen diep in ons hart schrijven dat deze antroposofische beweging de ziel van elk individu dat zich eraan wijdt wil verbinden met de oorspronkelijke bronnen van alles wat de mensheid in de wereld van vandaag is, dat deze antroposofische beweging de mens wil leiden naar die laatste verlichting die voor hem voorlopig bevredigend is in de ontwikkeling van de mensheid op aarde, die zich over de aangevangen openbaring kan kleden in de woorden: Ja, dat is wat ik ben als mens, als door God gewilde mens, als door God gewilde mens in het universum." ⁴⁾

Is het niet alsof op dit moment van de kerstbijeenkomst al het oerbeeld van de mens oplichtte, opnieuw gestalte kreeg? Een voorbode van het mysteriegebeuren van de komende dag. Vanuit de aanblik van het puin, die ons kunnen doen wankelen en de moed kunnen opwekken om ons eigen falen te herkennen, worden we door deze blik op de Goden en de bronnen van de antroposofie de "Heilige Nachten" binnengeleid. Op de ochtend van de geboorte van Christus, 25 december, vindt de eigenlijke mysterie-handeling plaats, de schepping van de Grondsteen en de Grondsteenlegging.

Aantekeningen uit een Esoterisch Uur van 1905 kunnen een idee geven van wat er op die Heilige Nacht van 24- 25 december 1923 kan zijn gebeurd, vooral voor die mensen die de kerstbijeenkomst wakker hebben meegemaakt, echter ook ons elk jaar opnieuw kan overkomen als we al onze kracht willen verbinden met zo'n "Dienst aan de goden."

"[Rudolf Steiner] sprak toen over Kerstmis en over het belang van de feesten van het jaar; dat met Kerstmis de zon op zijn laagst staat en op de 25^e weer het opklimmen begint en dat de Meesters van de Witte Loge op deze avond een bijeenkomst hadden waarin ze de zonne-energie van het komende jaar uitstorten op de mensen die zich volledig aan hen wilden wijden, hun

1 GA 127, 12.11.1916

2 GA 127, 26.12.1911

3 GA 260, 24. December 1923

4 GA 260, blz. 35

persoonlijkheid volledig willen opgeven en hen om kracht vragen. Als men op deze wijze Kerstmis viert, op deze wijze de Meesters verzoekt, dan sturen ze hun kracht in de mens op deze 25 december, zodat de kracht van de Meester door hem werkzaam is"⁵⁾.

Wat in die bijzondere nacht uitstraalt van de hoogste leiders van de mensheid, waartoe Rudolf Steiner en Christian Rosenkreuz behoren, kan al ons werk voor de antroposofie in de wereld verwarmen en verlichten, als we ons in meditatie tot hen willen wenden.

"Tijdens de meditatie of in de naklank stromen de geestelijke krachten van de wereld in jullie binnen. De wereld is doordrongen van geestelijke stromingen die voortkomen uit de grote meesters van de wijsheid en van de harmonie van de gewaarwordingen. De meesters storten voortdurend stromen van liefde en wijsheid over de mensheid uit, maar de zielen van de mensen zijn niet altijd bereid en open om te ontvangen."⁶⁾

"Mediteren is het openen van de ziel voor de Meester dat hij haar 's nachts impulsen kan geven..."⁷⁾

Want "ware meditatie... is een verwezenlijking van de geestelijke wil, die de tijdgeest in zich draagt. Daar waar dergelijke meditatie wordt beoefend is een geestelijke kracht in staat om op aardse gebeurtenissen invloed uit te oefenen. Vandaag de dag willen geestelijke werelden een uitwerking hebben op aardse gebeurtenissen, maar ze kunnen dit alleen doen als er ruimte voor wordt gecreëerd door middel van menselijke meditatie"⁸⁾.

Als we het verloop van de avondlezingen in hun innerlijke karakter volgen, is te ervaren dat van 31 december tot 1 januari een plotselinge wending plaatsvindt. Het is alsof de innerlijke heilige en be-

schermde ruimte van de 8 dagen waarin Rudolf Steiner de ontwikkeling van de Mysteries en het werk van Gilgamesch/Alexander en Eabani/Aristoteles in grote beelden ontvouwde - nu achter ons gesloten zijn. Hij plaatst de verpletterende beelden van het verleden van het vuur van Efeze en de verbranding van het eerste Goetheanum op 31 december van het voorgaande jaar voor de zielen en sluit de cyclus van de avondlezingen. Op 1 januari wordt de blik gekeerd en gericht op het heden en de toekomst. Wij staan op de drempel, Rudolf Steiner laat ons de Hoeder en de afgrond zien waar de hele uiterlijke beschaving voor staat, richt onze blik op de buitenwereld, waarin wij nu de levenskrachten en impulsen van de antroposofie uit de fundamentele krachten van het hart moeten ontvouwen.

Er is een speciale nacht tussen oudejaarsavond en nieuwjaarsdag, die kunnen worden ervaren als een adem inhouden, als een ruimte in tijd tussen de 7 dagen en nachten van 24-31 december en de 5 dagen en nachten tussen 1 januari en Driekoningen. Het is alsof de tijd tot ruimte is geworden en een verhoogd ontwaken mogelijk heeft gemaakt. De "13^e nacht" van het oude-naar het nieuwe jaar kan ons leiden naar de "dertiende", naar⁷⁾ de Christus die daar omringd is door de twaalfheid van mensheidsleiders. En alsof we "bevrucht" zijn door ons hogere Zelf, keren we terug naar het leven met nieuwe impulsen en krachten.

In deze nacht "tussen de jaren" kan men zichzelf ervaren als staande in een lichtzuil, die reikt van de diepste diepten tot de hoogste hoogten. Een gedicht van Friedrich Schiller lijkt te getuigen van een verwante ervaring:

Zenith en Nadir

*Waar je ook loopt in de ruimte,
je Zenith en Nadir verbinden
je met de hemel,
je met de as van de wereld.
Hoe je ook handelt in jezelf,
de wil raakt de hemel,
de richting van de daad
gaat door de as van de wereld.*

5 GA 266/I, blz. 118

6 GA 266/I, blz. 285

7 GA 266/III, blz. 344

8 GA 266/III, blz.434

Vooral in de natuur, onder de sterrenhemel, kan men ervaren hoe, te midden van de met geesteslicht gevulde ruimte, de overvloed aan hemelse heerscharen opstijgen en neerdalen en "met zegenende vleugels" de mensheid en de aarde wil begiftigen met de gedachten van de goden. Het is alsof de hele aarde in de wintermaanden gelijk wordt aan het "rustende hoofd", zijn ziel "om redenen van eeuwigheid de wereldgedachten ontsluit". Vanuit het "geest-overzien in gedachtenrust", dat we in eenheid met de aarde kunnen bereiken, bereiken we de sfeer "waar de eeuwige godendoelen het licht van het wereldwezen aan het eigen Ik schenken ten behoeve van de Vrije Wil".

Tot Herbert Hahn spreekt Rudolf Steiner de woorden over deze bijzondere avond:

"De heilige 12 nachten zijn cruciaal voor het leven en het lot van het hele komende jaar. Daarin kan een goede kiem van ons Willen worden gelegd. Van cruciaal belang is, wat we ons op oudejaarsavond voornemen. Op oudejaarsavond schenkt de volksgeest ons enige momenten vrijheid. Wat we dan denken wordt gegrepen door de hoogste hiërarchieën - en het draagt de kracht van de realisatie in zich."

Wat tijdens Johanni vanuit de kosmos tot ons sprak als het historisch geweten vanuit de blik van Uriël, werkt nu door de diepten van de aarde, door de "middernachtzon" naar het binnenste van de eigen ziel, beweegt de "goede wil".

Wat is "goede wil" in werkelijkheid? Herbert Hahn op dit punt:

"Wil betekent voor de occultist om te handelen vanuit de geest, om zichzelf als mediteerder in harmonie te brengen met de hiërarchieën. Rusteloos handelen en daarbij niet in overeenstemming met de intenties van Rudolf Steiner danwel de geestelijke wereld, zoals het telkens weer gebeurde, heeft in die zin niets met de Wil van doen."⁹⁾

Rudolf Steiner: *"Niets anders dan toewijding aan de geestelijke wereld kan een werking in de wereld vruchtbaar vormgeven."*¹⁰⁾

Eva Lohmann-Heck

9 Gerhard von Beckerath: „De leidensweg van Rudolf Steiner“, blz. 192

10 GA 265, blz. 127